Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 XVIII Vaststelling van de begrotingsstaten van Wonen en Rijksdienst (XVIII) voor het jaar 2015

Nr. 47 BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 december 2015

Op 9 juli 2015 heb ik uw Kamer geïnformeerd (Kamerstuk 34 000 XVIII, nr. 24) over het advies dat ik ontving van de Ronde tafel voormalig Paleis Soestdijk. Tevens heb ik in deze brief een openbare inschrijving aangekondigd voor serieuze en creatieve ideeën uit de samenleving voor een economisch duurzame herbestemming van landgoed en Paleis Soestdijk. De doelstelling van die openbare inschrijving is «de selectie (in drie fasen) van een partij die, middels een vorm van verwerving van het (gebruik van het) landgoed, paleis en de bijgebouwen voormalig Paleis Soestdijk, deze gronden voor eigen rekening en risico zal herontwikkelen».

Op 15 oktober jl. sloot hiervoor de inzendingtermijn. In totaal zijn er 120 plannen in de vorm van visiedocumenten ingediend. In de procedure is bepaald dat 3 à 4 deelnemers in de gelegenheid worden gesteld hun plan nader uit te werken en daarvoor een vergoeding krijgen toegekend van € 100.000,–.

Uit het aantal van 120 ingediende plannen spreekt een zeer grote en oprechte betrokkenheid bij de toekomst van voormalig paleis en landgoed Soestdijk. In veel van de voorstellen klinkt dan ook door dat Soestdijk «van ons allemaal en voor ons allemaal» is. In zijn algemeenheid is duidelijk voortgeborduurd op het visiedocument van provincie en gemeenten en op het advies van de Ronde Tafel.

Bij meer dan driekwart van de inzendingen wordt een samenstel van functies voor het gebied, de verschillende opstallen en het paleis voorgesteld. Vaak is dat ingegeven door de gedachte dat één enkele functie niet exploitabel is te krijgen. De meest voorgestelde functies zijn: museum, hotel en congreslocatie, zorghotel, locatie voor evenementen, plaats voor reflectie op maatschappelijke vraagstukken, kennisinstituut of een opleidingscentrum.

kst-34300-XVIII-47
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

Sommige plannen zoeken aansluiting bij het begrip «koninklijk», soms letterlijk, vaak qua ambitieniveau. Andere inzenders willen tonen waar Nederland goed in is: land- en tuinbouw, voedseltechnologie, gezondheid, water en handel, duurzaamheid. Vaak wordt aansluiting gezocht bij begrippen als groen, gezond en innovatief, of op de ambitie om Soestdijk te laten uitgroeien tot podium en centrum voor internationale kennisuitwisseling, innovatie en samenwerking.

Een onafhankelijke commissie onder leiding van oud-minister Sybilla Dekker heeft de beoordeling uitgevoerd. Van de 120 inzenders heeft één inzender zich aan het begin van het proces teruggetrokken. Vier inzendingen zijn niet in de beoordeling betrokken omdat de inzenders niet reageerden op een verzoek van de notaris nadere informatie te leveren om hun inzending compleet te maken. De beoordelingscommissie heeft de overige 115 inzendingen beoordeeld aan de hand van vier beoordelingscriteria: aansprekend en inpasbaar, valide en proportioneel, haalbaar en houdbaar, samenhangend en disciplinerend.

De commissie heeft de inzendingen ingedeeld in categorieën, waarbij onderscheid is gemaakt in voorstellen die weliswaar zeer uiteenlopende en creatieve visies bevatten, maar die naar de mening van de commissie te weinig solide zijn om in aanmerking te komen voor uitwerking in een tweede fase. In deze stap zijn 91 inzendingen afgevallen. De resterende 24 inzendingen kwamen in potentie in aanmerking voor uitwerking in fase 2.

Deze 24 inzendingen zijn in een tweede beoordelingsronde meer uitgebreid en in detail besproken en beoordeeld waarbij de leden van de beoordelingscommissie onafhankelijk van elkaar waarderingen toekende. De tien inzenders met de hoogste score zijn in de gelegenheid gesteld een nadere toelichting te geven. Aan twee deelnemers is naar aanleiding van hun toelichting gevraagd schriftelijk te reageren op de interpretatie van de commissie over financiële afhankelijkheid van de rijksoverheid. Naar aanleiding van al deze toelichtingen zijn de scores bijgesteld en is de uiteindelijke rangorde vastgesteld. Uiteindelijk zijn negen inzendingen overbleven.

Het advies van de commissie is door de stuurgroep bestaande uit de directeur-generaal van het Rijksvastgoedbedrijf, een gedeputeerde van de provincie Utrecht en wethouders van de gemeenten Baarn en Soest overgenomen, waarmee de eindselectie is vastgesteld.

Die vier inzendingen zijn in alfabetische volgorde:

– Eden Soestdijk

Stichting Voorbereiding Eden Soestdijk, Mecanoo Architecten, Eden Project, Royal HaskoningDHV
Het voorstel is geïnspireerd door het succesvolle Eden Project in Cornwall (UK): de grootste botanische tuin ter wereld en een ideële stichting voor duurzame innovatie. De verbondenheid tussen mens en natuur, bezien vanuit duurzaamheid en innovatie vormt het thema van Eden Soestdijk. Er worden twee architectonisch verbijzonderde kassen aan het landschap toegevoegd. Het Paleis wordt een tentoonstellings- en ontmoetingscentrum.

– Internationaal Handelshuis

Tenman (penvoerder), Van Heemstra Consulting/Landgoedcoach, architectenbureau Fritz
Een (inter)nationaal podium voor het bedrijfsleven, kennisuitwisseling, innovatie en samenwerking. Het paleis zal worden gebruikt als representatieve ontvangstlocatie voor samenkomst, kennisdeling, handelsmissies en staatsbezoeken, maar zal ook publiek toegankelijk zijn.

– Made by Holland

Hylkema Consultants B.V., MeyerBergman Investments B.V., Beheer- en Exploitatiemaatschappij Westergasfabriek B.V., Leeuwenpoort Ontwikkeling B.V.
De showcase «Made by Holland» brengt de kracht en de competenties van het Nederlandse bedrijfsleven (inter)nationaal onder de aandacht in de vorm van een experience. De fraaie ruimtes in het paleis blijven behouden en beleefbaar. Ook op het landgoed komen showcases. Aan de overzijde van de Amsterdamsestraatweg is een daarop aansluitend dynamisch cultureel, horeca- en evenementenprogramma voorzien.

– Nationaal Ensemble

VolkerWessels, Staatsbosbeheer, Van Hoogevest Architecten BV, H+N+S Landschapsarchitecten, Cultureel Organisatiebureau Artifex
Uitgangspunt van het programma is het ervaren van de relatie tussen verleden, heden en toekomst van ontwikkelingen binnen ons Koninkrijk. Het paleis, als huis van het verleden, behoudt de huidige multifunctionele programmering. In het park komt een nieuw paviljoen: het huis van de toekomst met experience gericht op jonge bezoekers.

Deze vier inzenders ontvangen de vergoeding ter waarde van € 100.000,– voor de verdere uitwerking van de plannen. Deze uitwerking zal leiden tot een bieding gericht op verwerving van voormalig Paleis Soestdijk. Uiteraard zijn deze biedingen commercieel vertrouwelijk evenals de verdere uitwerking die gaat plaatsvinden, zoals businessplan, verdienmodel en de benodigde investeringen voor het idee. Daarom kan over de voorstellen slechts op hoofdlijnen publiekelijk worden gecommuniceerd.

Zoals ik heb toegezegd geef ik leden van de Tweede Kamer graag de gelegenheid suggesties te doen voor nadere invulling van de plannen voor het paleis en landgoed. Ik zal die suggesties vervolgens meegeven aan de vier overgebleven inschrijvers. Het is aan hen om te bepalen of die suggesties in hun plannen (kunnen) worden ingepast. Ik verzoek u voor 20 januari 2016 eventuele suggesties bij mij in te dienen. Tevens geef ik u in overweging per inzending een vertrouwelijke hoorzitting te beleggen indien u meer detailinformatie wenst over de inzendingen.

Op 15 juli 2016 sluit de indieningtermijn voor de nadere uitwerkingen. Dan zal de onafhankelijke commissie beoordelen in welke mate er sprake is van zakelijke, rendabele en uitvoerbare plannen. Zij zal daarover advies uitbrengen aan de stuurgroep die vervolgens inzenders zal selecteren voor het uitbrengen van een bieding. Naar verwachting zal dat medio oktober 2016 zijn. Biedingen worden verwacht in de eerste maanden van 2017.

Ik zal de Tweede Kamer informeren over de voortgang en inhoud van het proces voor zover de bedrijfsgevoeligheid van de informatie dat toelaat.

Tegelijkertijd met deze brief informeren de provinciale en gemeentelijke leden van de stuurgroep de provinciale staten en de beide gemeenteraden over deze volgende stap in de richting van een nieuwe bestemming voor landgoed en Paleis Soestdijk.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok